

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 31P/127/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6115211401
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jana Diškanová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2015:6115211401.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica, v konaní pred samosudkyňou Mgr. Janou Diškanovou, v právnej veci starostlivosti o maloletého M. Q., nar. XX. XX. XXXX, toho času bytom v D. K. P. X, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, dieťa rodičov Q. Q., nar. XX. XX. XXXX, bytom Q. Q., G. X, adresa na doručovanie: Q. Q., U. XX, zastúpenej Advokátskou kanceláriou E. & U. P..D..G., P. XX, Q. Q. a otca R. Q., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom Q. Q., G. X, toho času bytom Q. Q., D. XX, o zrušenie ústavnej starostlivosti nad maloletým dieťaťom takto

rozhodol:

Súd z r u š u j e rozsudok Okresného súdu v Banskej Bystrici, č.k. 31P/232/2013-57 zo dňa 02. 10. 2013 ktorým bola nad maloletým M. Q., nar. XX. XX. XXXX nariadená ústavná starostlivosť.

Maloletý M. Q., nar. XX. XX. XXXX sa z v e r u j e do osobnej starostlivosti matky, ktorá je o p r á v n e n á maloletého opatrovať, zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach.

Otec je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletého M. Q., nar. XX. XX. XXXX mesačne sumou 40 €, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku, vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred do rúk matky maloletého dieťaťa.

Súd n a r i a d ť u j e nad maloletým M. Q., nar. XX. XX. XXXX d o h ľ a d .

o d ô v o d n e n i e :

Matka maloletého dieťaťa sa návrhom podaným na tunajšom súde domáhala toho, aby súd zrušil ústavnú starostlivosť, ktorá bola nad mal. dieťaťom nariadená. Poukázala na tú skutočnosť, že maloletý bol odňatý z jej starostlivosti dňa XX. XX. XXXX a bol umiestnený v D. K. F. P., kde sa nachádzal v podstate až doteraz. V súčasnej dobe má maloletý ukončenú povinnú školskú dochádzku. Ona sama dieťa pravidelne navštevovala a maloletý trávil letné prázdniny v jej domácnosti. Dieťa sa v jej domácnosti nachádza od N. XXXX pre operáciu kolena bol prepustený do jej starostlivosti do domácej liečby, pričom táto ešte pretrváva. Maloletý vykonal komisionálne skúšky, aby si mohol ukončiť povinnú školskú dochádzku. V súčasnej dobe je prijatý na strednú školu v Banskej Bystrici, kde by sa mal učiť v odbore manažment cestovného ruchu. Cez prázdniny mu zabezpečila doučovanie z matematiky a z jazyka slovenského, zatiaľ 3x do týždňa po jedenej hodine. Maloletý má toho času XX rokov, náklady na jeho stravovanie sa pohybujú v rozpätí od 50 € do 80 € mesačne, cestovné náklady najmä v súvislosti s lekárske ošetrovaním sú asi 10 € mesačne, na ošatenie a obutie maloletého vynakladá asi 30 € mesačne, žiadne iné väčšie náklady s dieťaťom nie sú. Matka ďalej poukázala na tú skutočnosť, že má vyživovaciu povinnosť ešte k dcére F. Q., nar. XX. XX. XXXX, ktorá toho času ukončila X. triedu ZŠ. Obe deti pochádzajú z jej rozvedeného manželstva s otcom detí. Na čas po rozvode manželstva bola mal. Valéria zverená do jej starostlivosti a otcovi bolo určené výživné v sume 30 € mesačne. V súčasnej dobe žije v spoločnej domácnosti so starou matkou detí v prenajatom X-izbovom byte. Stará matka detí je invalidná

dôchodkyňa, s dôchodkom 250 € mesačne a spolu s ňou hospodári. Nájomné s energiami je vo výške 340 € mesačne. Ona sama je nezamestnaná, evidovaná na úrade práce a poberá dávky v hmotnej núdzi vo výške 170 € mesačne. Má priateľa, ktorý síce býva v Q., ale v prípade potreby jej prispeje finančnými prostriedkami. Domáhala sa zrušenia ústavnej výchovy, zverenia maloletého do jej osobnej starostlivosti a určenia výživného vo výške 30 € až 50 € mesačne.

Otec dieťaťa vo svojej výpovedi uviedol, že súhlasí so zrušením ústavnej starostlivosti nad maloletým M.. Podľa jeho názoru maloletý M. to v detskom domove po psychickej stránke celkom dobre nezvládal a bol presvedčený o tom, že dva roky pobytu mu postačili. V súčasnej dobe je pre neho lepšie, keď je v domácnosti matky. V detskom domove býval aj podráždený a nesadol si s ostatnými chovancami, ale v súčasnej dobe hodnotil dieťa ako kludnejšie. Uviedol, že s dieťaťom si telefonuje každý deň, chodí ho navštevovať, každý druhý deň dieťa vezme na obed do svojej domácnosti. Uviedol, že sám je na invalidnom dôchodku, ktorý poberá v súčasnej dobe vo výške 140 € mesačne. Má priznanú XX % pracovnú neschopnosť, má ukončené základné vzdelanie. Celkovo má 2 vyživovacie povinnosti, na výživu mal. F.É. mu bolo určené výživné 25,50 € mesačne. Toho času žije v X-izbovom mestskom byte u svojich rodičov, ktorým prispieva mesačne približne sumou 80 € mesačne .

Kolízna opatrovníčka vo svojej výpovedi uviedla, že rozsudkom tunajšieho súdu v roku 2013 došlo k nariadeniu ústavnej starostlivosti nad maloletým. Dieťa sa nachádzalo F. D. K. od XX. XX. XXXX. Od XX. XX. XXXX bol maloletý dočasne prepustený do starostlivosti matky, z dôvodu potreby liečby mal. dieťaťa a následnej rekonvalescencie. Matka zabezpečila pre maloleté dieťa učebnice. Maloletý urobil komisionálne skúšky a ukončil základné vzdelanie. Dieťa je toho času prijaté na stredoškolské štúdium, formou denného štúdia na P., U. Q.G. F. Q. Q.. Matka dieťaťa toho času výchovu dieťaťa zvláda, dieťa ju rešpektuje a učilo sa. Zariadenie maloletého hodnotilo, ako zlepšujúce správanie, postupne sa eliminovalo výbušné a intenzívne správanie sa dieťaťa. Obaja rodičia mali záujem o maloletého, najmä matka dieťaťa. Rodičia riadne platili výživné na dieťa. V súčasnej dobe sa dieťa teší na štúdium na strednej škole. Matka sa zaviazala dobrovoľne s dieťaťom navštevovať poradensko-psychologický proces za účelom posilnenia doterajších zručností maloletého. Úrad práce preto odporučil zrušenie ústavnej starostlivosti nad mal. dieťaťom, navrhol zverenie dieťaťa do osobnej starostlivosti matky a určenie primeraného výživného primerané veku a potrebám dieťaťa. zároveň navrhol nariadiť nad mal. dieťaťom dohľad.

Podľa ustanovenia § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností, alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

Z obsahu spisového materiálu, ktorý je vedený ohľadom mal. dieťaťa na tunajšom súde, súd zistil, že rozsudkom, č.k. 31P/232/2013-57 zo dňa 02. 10. 2013, ktorý nadobudol právoplatnosť dňom 26. 10. 2013 bola nad mal. M. nariadená ústavná starostlivosť, ktorá sa realizovala v D. K. F. P.. Každému z rodičov dieťaťa bola uložená povinnosť prispievať na výživu maloletého mesačne sumou 30 € na účet D. K. P.. Ústavná starostlivosť nad maloletým dieťaťom bola nariadená z toho dôvodu, že maloletý bol umiestnený v D. P. M..G., B. F. U. G. XX. XX. XXXX. Podľa hodnotenia tohto resocializačného strediska, v prvých dňoch po nástupe uvažoval nad útekom, bol však oboznámený s dôsledkami takéhoto správania a prehodnotil svoj postoj a postupne sa zhostil a prispôbil prostrediu strediska. Kvalita plnenia jeho povinností závisela od prítomnosti dohľadu starších, zodpovedných klientov alebo personálu. V tom čase malo dieťa bez kontroly tendenciu skĺznuť k poľavovaniu od dodržiavania pravidiel a ku klamstvu. Pri plnení požiadaviek, s ktorými nie je stotožnený, býval podráždený. V komunikácii býval odmeraný, mĺkvy, v priebehu spoločných skupinových sedení málo angažovaný. Dieťa v tom čase bývalo nepokojné, nevedome vykonávalo automatické pohyby a tiky. Matka dieťa bola v pravidelnom kontakte so zariadením a požadovala informácie o dieťati, bola zdieľna a spolupracujúca. V tom čase však maloletý mal ku svojej matke odpor, hneval sa ňu z dôvodu rozchodu s otcom, vyčítal jej partnerstvo s iným mužom. Podľa názoru dieťaťa sa mu lepšie žilo, keď bol nepoctivý, ako tým, ktorí boli poctiví. Dieťa bolo hodnotené ako málo kritické ku svojmu predchádzajúcemu spôsobu života, ktorým spôsoboval problémy druhým ľuďom a sebe, mal tendenciu stotožňovať sa s protiprávnym spôsobom života, vrátane užívania psychoaktívnych látok. V čase nariadenia ústavnej starostlivosti, bolo vyjadrené presvedčenie, že prepád jeho morálnych hraníc prejavujúci sa problémami v správaní, by sa pri jeho nezrelej osobnosti vo vývine mohli prehĺbiť individuálne, rodinné a sociálne problémy. V tom čase nebolo nevhodné uvoľniť maloletého takto nepripraveného do pôvodného prostredia, keďže dieťa potrebovalo dohľad.

V čase nariaďovania ústavnej výchovy bolo konštatované, že dieťa je psychicky nezrelé na návrat do pôvodného rodinného prostredia, pre pokrivenú mieru hodnôt, pretože nerozoznalo, čo je správne a čo je nesprávne, a čo je dôležité a menej dôležité, pre odmietanie matky, ktorú si dieťa v tom čase nevážilo a nerešpektovalo. Preto bolo dieťa umiestnené do režimového zariadenia.

Podľa hodnotenia D. K. F. P., zo dňa XX. XX. XXXX počas pobytu v reedukačnom centre u maloletého M. prevažovalo neprispôsobivé a antisociálne a egocentrické správanie. Postupom však dieťa malo snahu o korekciu tohto správania, ako k dospelým tak aj k rovesníkom, eliminovalo sa jeho výbušné a impulzívne správanie. Dieťa malo snahu o seba ovládanie. Rodičia o dieťa prejavovali intenzívny záujem, najmä matka, ktorá bola v stálom kontakte, najmä v telefonickom. Obaja rodičia si plnili svoju vyživovaciu povinnosť k mal. dieťaťu. D.Č. K. predpokladá, že dieťa má v rodinnom prostredí priaznivú prognózu v prípade dodržiavania pravidiel a odporúčaní, ktoré boli zo strany reedukačného centra poskytnuté a vzhľadom k tomu súhlasili so zrušením ústavnej starostlivosti, keď prihliadali na tú skutočnosť, že maloletý v 1. polroku prospel veľmi dobre a dňa 10. 06. 2015 bol komisionálne preskúšaný zo všetkých predmetov, ktoré sú klasifikované v príslušnom ročníku. Dieťa má ukončenú povinnú školskú dochádzku a toho času je prijaté na strednú školu.

Na základe takto zisteného skutkového stavu súd dospel k záveru, že vzhľadom na prejavenu snahu u mal. dieťaťa je potrebné maloletému poskytnúť šancu na preukázanie, že sa zmenilo vo svojom správaní sa. Súd pri rozhodovaní prihliadal aj na tú skutočnosť, že dieťa je toho času prijaté na stredoškolské štúdium formou denného štúdia na P. F. Q. Q.. Obaja rodičia toho času prejavujú záujem o výchovu maloletého dieťaťa a otec sa s dieťaťom kontaktuje a stýka a matka vytvorila pre dieťa dobré podmienky pre jeho ďalšie žitie. Na základe takto zisteného skutkového stavu súd preto zrušil rozsudok, ktorým bola nad mal. dieťaťom nariadená ústavná výchova. Maloleté dieťa súd zveril do osobnej starostlivosti matky a otcovi dieťaťa súd uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého M. mesačne sumou 40 €. Pri určovaní výšky výživného, súd prihliadal na tú skutočnosť, že matka je nezamestnaná, má vyživovaciu povinnosť k dcére F. Q., ktorá jej bola zverená do ďalšej výchovy a opatery. Otec dieťaťa poberá čiastočný invalidný dôchodok vo výške 140 € mesačne a tiež má vyživovaciu povinnosť k dcére Valérii.

Zároveň však súd nariadil nad mal. M. v zmysle ustanovenia § 37 ods. 2 písm. b) Zákona o rodine, dohľad, ktorý bude vykonávať v súčinnosti s orgánom sociálno-právnej ochrany detí, obce, školou, neštátnymi subjektmi a zariadenia. Dohľad súd nariadil najmä z toho dôvodu, že nie je v súčasnej dobe ešte možné konštatovať, že prevýchovný proces u maloletého je ukončený. V prípade, že k takémuto konštatovaniu bude súd môcť dospieť na základe podávaných správ o dohľade nad maloletým dieťaťom, súd aj z úradnej moci, začne konanie o zrušení tohto výchovného opatrenia. V prípade, že dôjde k zmene správania sa dieťaťa k horšiemu, súd bude uvažovať o nariadení prísnejšieho výchovného opatrenia nad mal. dieťaťom.

Súd upozorňuje oboch rodičov ako aj maloletého na to, že maloletému je týmto rozhodnutím súdu poskytnutá šanca na preukázanie, že si uvedomil nesprávnosť doterajšieho svojho konania a že rodičia zvládnu výchovu mal. dieťaťa. Zároveň súd odporúča obom rodičom a mal. dieťaťu, spoluprácu s referátom poradensko-psychologických služieb za účelom posilnenia doteraz získaných zručností u maloletého dieťaťa.